

STORTINGET

Representantforslag 128 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Geir Jørgensen og Naomi Wessel

Dokument 8:128 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Geir Jørgensen og Naomi Wessel om å sikre helikopterstøtte til Hæren i 2023 og bevare kompetansemiljøet på Bardufoss

Til Stortinget

Bakgrunn

Frem til 2019 var Forsvarets 18 Bell 412-helikoptre fordelt likt mellom Bardufoss og Rygge. I 2019 ble det besluttet at seks av ni Bell-helikoptre på Bardufoss skulle flyttes til Forsvarets spesialstyrker på Rygge. Det innebar at Hæren ble stående uten dedikert helikopterstøtte. Beslutningen var kontroversiell, og flere fagmiljøer var svært kritiske til at Hæren ble fratatt dedikert helikopterstøtte, og at Nord-Norge mistet en viktig ressurs for sivil beredskap.

14. oktober 2021 ble det varslet i Hurdalsplattformen at regjeringen skal

«[f]lytte eit tilstrekkeleg antal Bell 412-helikopter til Bardufoss for å styrkje Hærens helikopterkapasitet i påvente av innkjøp av nye helikopter».

I Prop. 1 S (2022–2023) ble det varslet at det skal flyttes ett helikopter til Bardufoss som skal brukes til opplæring. Per januar 2023 er imidlertid ingen operative Bell-helikoptre flyttet til Bardufoss. Dermed gjenstår det fortsatt å flytte et tilstrekkelig antall Bell 412-helikoptre til Bardufoss for å styrke Hærens helikopterkapasitet.

Forslagsstillerne mener helikoptre er en viktig kapasitet for enhver moderne hærstyrke. Helikoptre er

viktige for evnen til rekognosering, til strategisk flytting av soldater og utstyr og til å evakuere skadde soldater. Norges store areal og geografi med daler, fjell og fjorder gjør helikoptre til en ekstra nødvendig kapasitet for Hæren i nord.

Bell-helikoptrene på Bardufoss har også vært viktige for den sivile beredskapen i nord. Tall fra NRK viser at i 2018, det siste året ni av helikoptrene var stasjonert på Bardufoss, utførte disse helikoptrene 87 oppdrag for det sivile samfunnet i Nord-Norge, mens like mange helikoptre på Rygge bare utførte ett slikt oppdrag.

Over flere år er det bygd opp et solid og viktig kompetansemiljø på Bardufoss for både operativ og teknisk virksomhet. Fortsatt uklarhet om hvor mange Bell-helikoptre som skal flyttes tilbake til Bardufoss, og når dette vil skje, har imidlertid skapt usikkerhet i helikoptermiljøet på Bardufoss. Forslagsstillerne understreker at det er langt mer formålstjenlig å opprettholde dette kompetansemiljøet enn å la det forvitte og så forsøke å bygge det opp igjen etterpå. Også Hærens evne til å nyttiggjøre seg helikoptre forvitret for hver dag som går uten at løftet om å styrke Hærens helikopterkapasitet innfris.

11. oktober 2020 rapporterte NRK at helikopter-mannskaper fra 339-skvadronen og Forsvarets spesialkommando trente med norske Bell-helikoptre på Camp Åsgård utenfor Jordans hovedstad Amman. Ifølge NRK oppholder disse styrkene seg ved basen over lengre perioder. Ifølge NRK er formålet å forberede Forsvarets spesialkommando «på nye krigsoperasjoner i Midtøsten».

Forslagsstillerne mener det er riktig at spesialstyrkene har helikopterstøtte, men at det å trene for nye krigsoppdrag i Midtøsten aldri burde vært høyere prioritert enn å sikre et minimum av helikopterstøtte for Hæren i Nord-Norge.

Forslagsstillerne viser til at Russlands folkerettsstridige invasjon av Ukraina understreker behovet for å styrke Norges nasjonale forsvarsevne. Det er Nord-Norge som har grense til Russland og er mest utsatt for risiko når det gjelder konvensjonelle militære trusler. Uten helikoptre mister Hæren både evne til forflytning, situasjonsforståelse og medisinsk evakuering, og det er alvorlig med dagens sikkerhetssituasjon. Ingenting tyder heller på at behovet for helikopterstøtte til Hæren i nord vil minke i tiden som gjenstår frem til anskaffelsen av nye helikoptre til Hæren er gjennomført.

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2023 opplyste Forsvarsdepartementet, som svar på budsjettspørsmål 365 fra Rødt, at det å hente de seks Bell-helikoptrene tilbake til Bardufoss slik at det igjen ble lik fordeling mellom Rygge og Bardufoss, ville koste 54 mill. kroner. Forslagsstillerne viser til at Rødt i alternativt budsjett foreslo å bevilge 54 mill. kroner for å flytte de seks Bell-helikoptrene tilbake til Bar-

dufoss, og mener dette er et relativt lite beløp for å sikre en viktig kapasitet for Hæren og totalberedskapen i Norges mest utsatte landsdel. Det må antas at å flytte færre enn seks Bell-helikoptre tilbake til Bardufoss vil koste mindre enn dette, men likevel bidra positivt til formålet om å styrke forsvarsevnen og totalberedskapen i nord samt å bevare kompetansemiljøet på Bardufoss.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen flytte et tilstrekkelig antall Bell 412-helikoptre til Bardufoss for å styrke Hærens helikopterkapasitet i påvente av innkjøp av nye helikoptre.

9. februar 2023

Bjørnar Moxnes

Geir Jørgensen

Naomi Wessel